

ΑΑ021: Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΝΕΥΡΟΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΟΥ ΑΥΤΙΣΜΟΥ

Αμαλία Μεγρέμη^{1,2}, Ιωάννης Δαρζέντας¹

¹ Τμήμα Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

² Ιατροκοινωνικό Κέντρο Ιλίου, 2^η Υ.Πε Πειραιώς & Αιγαίου

Εισαγωγή: Πολλές είναι οι θεωρίες νευροψυχολογίας που έχουν διατυπωθεί ή χρησιμοποιηθεί προκειμένου να κατανοηθεί η αυτιστική διαταραχή.

Σκοπός: Η αποτύπωση των σημαντικότερων θεωριών νευροψυχολογίας για τον αυτισμό.

Υλικό-Μέθοδος: Ανασκόπηση της βιβλιογραφίας.

Αποτελέσματα: 1) Θεωρία ελλείμματος του νου: τα αυτιστικά άτομα δεν κατανοούν ότι τα άλλα άτομα έχουν σκέψεις και ότι αυτές μπορεί να είναι διαφορετικές από τις δικές τους. 2) Θεωρία δυσλειτουργίας των εκτελεστικών λειτουργιών: τα αυτιστικά άτομα παρουσιάζουν έλλειμμα στις εκτελεστικές λειτουργίες. 3) Θεωρία αδύναμης κεντρικής συνοχής: τα αυτιστικά άτομα αποτυγχάνουν να δουν τη «μεγάλη εικόνα» (προσήλωση στις λεπτομέρειες). 4) Θεωρία Gestalt: τα αυτιστικά άτομα αδυνατούν να «διαμελίσουν» την ολόκληρη εικόνα σε νοήμονα μέρη. 5) Θεωρία της αισθητηριακής ολοκλήρωσης: τα αυτιστικά άτομα παρουσιάζουν διαταραχή στην επεξεργασία της εισερχόμενης από το περιβάλλον πληροφορίας (υπο-απαντούν ή υπερ-απαντούν). 6) Θεωρία κοινωνικής μάθησης: η μάθηση επιτυγχάνεται μέσω παρατήρησης και μίμησης. Στον αυτισμό παρατηρείται έλλειμμα της θεωρίας αυτής, καθώς τα αυτιστικά άτομα δεν ενδιαφέρονται για τα άλλα άτομα. 7) Θεωρία πολλαπλής νοημοσύνης: τα αυτιστικά παιδιά έχουν συνήθως έναν προτιμώμενο τρόπο μάθησης. 8) Μονοτροπισμός: ο αυτιστικός εγκέφαλος είναι «μονοτροπικός» (εστιάζει σε περιορισμένο κάθε φορά αριθμό ενδιαφερόντων, «χάνει» πτυχές της πραγματικότητας που βρίσκονται εκτός του εύρους προσοχής του). 9) Θεωρία Autism World Syndrome: τα αυτιστικά άτομα παρουσιάζουν υπερβολική επεξεργασία στο επίπεδο των νευρικών δικτύων, ώστε ο κόσμος καθίσταται «επώδυνος» για αυτά.

Συμπεράσματα: Οι παραπάνω θεωρίες μπορεί να αποτελούν πολύτιμο εργαλείο για επιστήμονες που ασχολούνται με τον αυτισμό (ιατρούς, λοιπούς θεραπευτές, φροντιστές, σχεδιαστές εργαλείων), ώστε οι διαφορετικές οπτικές που αυτές παρέχουν, να οδηγούν στις καταλληλότερες στρατηγικές παρέμβασης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ: 1) Bandura A. (1989). Social Learning Theory. *Annals of Child Development* 6:1-60 .2) Baron-Cohen S, Leslie AM, Frith U. (1985). Does the autistic child have a “theory of mind”? *Cognition* 21(1):37-46. 3) Burnette CP, Mundy PC, Meyer JA, et al. (2005). Weak central coherence and its relations to theory of mind and anxiety in autism. *J Autism Dev Disord* 35(1):63-73. 4) Bushwick NL. (2001). Social learning and etiology of autism. *New ideas in Psychology* 19:49-75. 5) Crane L, Goddard L, Pring L. (2009). Sensory processing in adults with autism spectrum disorders. *Autism* 13(3):215-28. 6) Frith U, Happe F. (1994). Autism: beyond “theory of mind”. *Cognition* 50(1-3):115-32. 7) Gardner H. (1998). A multiplicity of intelligences. *Scientific American* 9:19-23. 8) Gepner B, Feron F. (2009). Autism: a world changing too fast for a mis-wired brain? *Neurosci Biobehav Rev* 33(8):127-42. 9) Grandin T, Panek R. (2014). The autistic brain. Rider Ebury Publishing UK. 10) Guberman S. (2017). Gestalt Theory Rearranged: Back to Wertheimer. *Front Psychol* 11:81782. 11) Hill EL. (2004). Executive dysfunction in autism. *Trends Cogn Sci* 8(1):26-32. 12) Markram H, Rinaldi T, Markram K. (2007). The intense world syndrome – an alternative hypothesis for autism. *Front Neurosci* 1(1):77-96. 13) Markram K, Markram H. (2010). The intense world theory – a unifying theory of the neurobiology of autism. *Front Hum Neurosci* 4:224. 14) McCabe B. (2015). The learning styles of children with Autism Spectrum Disorder. Retrieved from <https://autismnow.org/blog/the-learning-styles-of-children-with-autism-spectrum-disorder/>. 15) Murray D, Lesser M, Sawson W. (2005). Attention, monotropism and the diagnostic criteria for autism. *Autism* 9(2):139-56. 16) Townley-Cochran K, Leaf JB, Taubman M, et al. (2012). Observational Learning for Students Diagnosed with autism: A Review Paper. *Rev J Autism Dev Disord* 2:262-272